

CONGREGATIO
PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE
ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE

Świadkowie piękna Boga
W XXV rocznicę ogłoszenia Adhortacji Apostolskiej "Vita Consecrata"

Do Braci i Sióstr konsekrowanych.

Dziękujemy nieustannie za Was, "za łaskę daną wam w Chrystusie Jezusie. W Nim to bowiem zostaliście wzbogaceni we wszystko" i „powołani do wspólnoty z Jego Synem Jezusem Chrystusem, Panem naszym" (1 Kor 1,4). W tej dramatycznej chwili czujemy się solidarni ze wszystkimi "w ucisku i w wytrwałości" (por. Ap 1,9), nie tylko z powodu zaistniałej pandemii, ale przede wszystkim z powodu jej skutków, które nas bezpośrednio dotykają w codziennym życiu wspólnoty świeckiej i kościelnej. Osoby konsekrowane są w pierwszym rzędzie odpowiedzialne za budzenie we wszystkich poczucia nadziei.

Nie chcielibyśmy, aby przeszła niezauważenie XXV rocznica (25 III 1996 r.) ogłoszenia Adhortacji Apostolskiej św. Jana Pawła II *Vita Consecrata*, jako owoc rozważań IX Zgromadzenia Synodu Biskupów, który odbył się w miesiącu październiku 1994 roku. Podczas Synodu biskupi wiele razy potwierdzili, że "życie konsekrowane znajduje się w samym sercu Kościoła jako element o decydującym znaczeniu dla jego misji [...] i stanowi cenny i nieodzowny dar także dla teraźniejszości i przyszłości Ludu Bożego" (*Vita consecrata*, 3).

W takiej okoliczności łączymy się z wezwaniem i dziękczynieniem wyrażonym słowami Papieża Franciszka: "Panie, *moje* zbawienie pochodzi od *Ciebie*, moje ręce nie są puste, lecz pełne Twojej łaski. *Umiejętność dostrzegania łaski* jest punktem wyjścia" (*Homilia*, 1 lutego 2020 roku). Patrzenie w przeszłość, ponowne odczytanie własnych dziejów *jest* zauważeniem w nich wiernego daru Boga, nie tylko naszym spojrzeniem, ale "sposrzeniem wiernych" (*Vita consecrata*, 1), w przeświadczeniu, że tajemnica Królestwa Bożego *już* działa w naszej historii i oczekuje na swe całkowite wypełnienie w niebie (*tamże*).

Przed Bogiem dla świata

Adhortacja apostolska *Vita consecrata* została wydana w czasach wielkiej niepewności, w niestabilnym społeczeństwie mającym rozmytą tożsamość i słabe korzenie. Zadziwia więc pewność, z jaką jest określona tożsamość życia konsekrowanego: "ikona Chrystusa przemienionego" (*Vita consecrata*, 14), która ukazuje chwałę i oblicze Ojca w jaśniejącym blasku Ducha; życie konsekrowane jako *confessio Trinitatis!* Tutaj w rzeczy samej nie chodzi jedynie o danie solidnej podstawy pod tożsamość osoby konsekrowanej, lecz raczej o pewien oryginalny sposób patrzenia na tę tożsamość, łącząc w całość wymiar boski i ludzki, wyczuwający tę tajemną i jaśniejącą więź pomiędzy wstępowaniem i zstępowaniem, pomiędzy transcendentalną wysokością, a kenotycznym zanurzeniem się w ludzkich peryferiach, pomiędzy subtelnym pięknem, które należy kontemplować, a bolesnymi biedami, które wymagają troski.

Z tej bogatej intuicji wynikają cenne skutki.

Moc relacji

Cała Adhortacja *Vita consecrata* jest oparta o ideę *relacji*, relacji zrodzonej w i przez *Tajemnicę Boga* – komunie trynitarną: *zbawienie*, które przechodzi poprzez życie tego, który troszczy się o drugiego; *świadectwo* nie pojedyncze, lecz braterstwa, które żyje tym, co głosi i tym się raduje; *świętość*, która jest wspólnotowa, nie doskonałych samotników, lecz biednych grzeszników, którzy codziennie dzielą się miłosierdziem i zrozumieniem oraz je sobie ofiarują; *konsekracja*, która nie sprzeciwia się wartościom świata i powszechnemu pragnieniu szczęścia, ale przeciwnie, mówi wszystkim, jak wielką moc humanizującą ma bycie ubogimi, czystymi, posłusznymi, jest prawdziwą ekologią sfery ludzkiej, daje sens i równowagę życiu, ład i wolność w odniesieniu do rzeczy materialnych, wyzwala z wszelakiego nadużycia, tworzy braterstwo, daje piękno... Dzisiaj życie konsekrowane dostrzega, że jest "bardziej ubogie" niż było kiedyś, ale żyje – dzięki łasce – o wiele bardziej swym odniesieniem do Kościoła i świata, z tymi, którzy wierzą i nie wierzą, którzy cierpią i są samotni.

Uczucia Syna

Szczególny aspekt wymiaru relacyjnego wydaje się osiągać swój szczyt, gdy dokument podejmuje temat *formacji*. Chodzi nie o jakąkolwiek relację, ale taką, która prowadzi do posiadania w sobie tych samych *uczuć*, co posłuszny Syn, cierpiący Sługa, niewinny Baranek.

Nie jest to element zasadniczo nowy, biorąc pod uwagę, że już w przeszłości odwoływano się do cech relacyjnych naśladowania, identyfikacji, podążania za Chrystusem, ale tutaj jest powiedziane coś więcej i pod pewnymi względami coś bezprecedensowego, a ponadto danego przez Słowo (Flp 2,5). Jest to relacja, która osiąga tak intensywny i głęboki kontakt, że odkrywa w sobie na nowo *wrażliwość* Syna, a jest z kolei obrazem i wcieleniem *wrażliwości* Ojca. My, chrześcijanie, wierzymy bowiem we *wrażliwego Boga*: On słyszy jęk uciśnionych i wysłuchuje błagania wdowy; cierpi z człowiekiem i dla człowieka. Chcemy wierzyć, że życie konsekrowane, ze swoimi wielorakimi charyzmatami, jest dokładnie wyrazem tej *wrażliwości*. Można by powiedzieć, że każdy instytut podkreśla poprzez własny charyzmat jakieś szczególne *uczucie Boże*. Właśnie z tego powodu formacja jest przedstawiona w Adhortacji jako proces, który prowadzi w tym kierunku: *doświadczać* tych samych *wrażeń*, *emocji*, *sentymentów*, *uczuć*, *pragnień*, *upodobań*, *kryteriów* *wyboru*, *marzeń*, *oczekiwań*, *pasji*... Syna-Sługi-Baranka.

To fascynujący plan, który cudownie łączy razem i na nowo ("całościowy") wymiar duchowy i antropologiczny. Plan, który prawdziwie mógłby przemienić ideę formacji co do jej zawartości, sposobów, czasów. Byłaby to wreszcie formacja integralna, zbudowana na skale odwiecznej miłości, która czyni wolnymi, kształtuje całościowo osoby, które nauczyły się ewangelizować swą *wrażliwość*, by kochać Boga ludzkim sercem i kochać człowieka Boskim sercem! Będzie to formacja, która trwa w czasie, przez całe życie. I jest to kolejna wielka intuicja, którą należy jeszcze w większości zrozumieć, a jeszcze bardziej wprowadzić dzisiaj w życie.

Czar piękna

Jeśli Bóg jest *piękny*, a Pan Jezus "jest najpiękniejszy z synów ludzkich", to bycie Jemu poświęconym przez *konsekrację* jest piękne. Osoba konsekrowana jest wezwana, by być świadkiem piękna. W świecie, w którym istnieje ryzyko popadnięcia w niepokojącą szpetotę, *via pulchritudinis* wydaje się jedyną drogą, by dotrzeć do prawdy lub sprawić, by stała się ona godną zaufania i pociągającą. Osoby konsekrowane muszą obudzić w sobie samych, ale przede wszystkim w mężczyznach i kobietach naszych czasów, *chęć*, by to, co jest piękne i prawdziwe, było pociągające.

Piękne więc, a nie tylko odważne i prawdziwe, musi być świadectwo i wypowiedane słowo, gdyż oblicze, które głosimy, jest piękne.

Piękne musi być to, co robimy, i jak to robimy.

Piękne ma być braterstwo i klimat, jakim się w nim oddycha.

Piękny ma być czas i liturgia, na którą wszyscy są zaproszeni, gdyż pięknie jest modlić się i wyśpiewywać chwałę Najwyższego oraz dać się przeniknąć Jego słowu.

Piękne ma być trwanie razem w Jego imię, pracowanie razem, także i wówczas, gdy może jest to trudne.

Piękne jest nasze życie w dziewictwie, by kochać Jego sercem; nasze życie w ubóstwie, by powiedzieć, że to On jest jedynym skarbem; nasze posłuszeństwo Jego zbawczej woli, a także między nami, by szukać tylko Jego samego.

Piękne jest posiadanie wolnego serca, by przyjmować ból tego, kto cierpi, aby ukazać mu współczucie Odwiecznego...

Nawet otoczenie musi być piękne, w swojej prostocie i twórczej wstrzemięźliwości: dom, nakryty stół..., niech w pomieszczeniach panuje gust i piękno, aby wszystko w mieszkaniu pozwalało świadczyć o obecności Boga i Jego centralnym miejscu.

Największe piękno, sakrament ukrytego piękna Odwiecznego! Jak zawołał Piotr na Taborze w obliczu owej potęgi światła i splendoru.

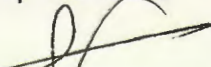
Z pewnością w tych latach *Vita consecrata* naznaczyła swoim wpływem doświadczenie i refleksję osób konsekrowanych. W naszym przekonaniu musi ona nadal być punktem odniesienia w najbliższych latach, łącznie z dokumentami Nauczycielskiego Urzędu Kościoła i Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, które pogłębiły jej podstawowe zagadnienia. Jesteśmy bowiem pewni, że Adhortacja może nadal karmić *twórczą wierność* osób konsekrowanych, główny rdzeń życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu. Odpowiadanie na wyzwania, które pochodzą od Kościoła i od dzisiejszego społeczeństwa, powoduje wzrost w znaczeniu ewangelicznym: "Nie możemy – napomina Papież Franciszek – pozostawać w bezruchu, w tęsknocie za przeszłością, względnie ograniczać się do powtarzania tych samych rzeczy, co zawsze, ani do narzekania każdego dnia. Potrzebujemy odważnej cierpliwości w kroczeniu naprzód, odkrywaniu nowych dróg, szukania tego, co Duch Święty nam podpowiada. A to robi się z pokorą, z prostotą, bez wielkiej propagandy, bez wielkiej reklamy" (Franciszek, *Homilia*, 2 lutego 2021 roku).

Do Maryi kierujemy naszą ufną modlitwę, by osoby konsekrowane potrafiły „świadczyć swoim przemienionym życiem, podążając radośnie, wraz ze wszystkimi innymi braćmi i siostrami, ku niebieskiej ojczyźnie i ku światłu, które nie zna zmierzchu” (*Vita consecrata*, 112). Korzystamy ze sposobności, by Was pozdrowić i życzyć Wam wszelkiego dobra w Panu, który jest WSZYSTKIM dla nas konsekrowanych.

Watykan, 25 marca 2021 roku, w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego.

+ f. José R. Carballo
✠ José Rodríguez Carballo, O.F.M.

Arcybiskup Sekretarz

3
João Braz, Kard. de Aviz
Prefekt